

Edistys syntyy teoista

ESR-ohjelmakauden 2000-2006 jatkoaikahankkeiden (2009) tuloksia

LUOYA SUOMI

CREATIVE INDUSTRIES FINLAND

Edistys syntyy konkreettisista teoista

Vuonna 2009 toteutettiin vielä ESR ohjelmakauden 2000-2006 jatkoaikahankkeita. Tässä julkaisussa on kuvattu 11 hankkeen tuloksia. Hankkeet ovat opetusministeriön hallinnonalalta, suurin osa liittyy luovien alojen toiminnan kehittämiseen ja kansainvälistymisen tukemiseen.

Yhteisenä ongelmana kaikille hankkeille oli tiukka aikataulu, silti saatiin aikaan paljon hyvää konkreettisten tekojen pohjaksi.

Edistys syntyy tekojen kautta. Poimi tehdyistä hankkeista hyvät käytännöt, ota käyttöön ja kehitä niitä edelleen. Poimi siemenet ja kasvata niistä toimintaa.

Tutustu myös nyt käynnissä olevan ohjelmakauden hankkeisiin, tee yhteistyötä ja uusia rohkeita avauksia. Luovien alojen yritystoiminnan kasvun ja kansainvälistymisen kehittämissuunnitelman käynnissä olevat hankkeet löytyvät osoitteesta www.luovasuomi.fi.

Luova Suomen sivuilla voit myös jakaa omat hyvät käytäntösi, kokemuksesi ja oppimasi asiat. Kerro tarinasi, esimerkit vievät eteenpäin.

Ulla Vehmasaho, koordinaattori, Luova Suomi
ulla.vehmasaho@luovatampere.fi

SISÄLTÖ

Formaatit – pienestä ideasta isoa liiketoimintaa	3
Täsmäkoulutusta ja uusia rahoituskeinoja luovien alojen tuotekehitykseen	4
Rohkeilla kokeiluilla Keski-Euroopan markkinoille	6
Tavoitteena luovia aloja seuraava observatorio	8
Musiikkiklusterin strategiatyö vietävä käytäntöön	10
Hyöty suoraan kohderyhmälle – nuorille töitä	12
Soveltavasta teatterista voimaa mielenterveyskuntoutukseen	14
Käyttäjälähtöinen suunnittelu on investointi hyvinvointiin	16
Luovien alojen kansainvälistyminen vaatii rahaa, verkottumista ja agenteja	18
Pohjoismaat ja Baltia – osaamista ja inspiraatiota vientiin.....	20
Living Lab ja fyysinen laboratorio tukevat pelialan tuotekehitystä	22

FAKTA

Hanke Suomen Formaattitehdas -valmisteluhanke

Toteuttaja Tampereen ammattikorkeakoulu

Vastuhenkilö Perttu Heino / Markku Veima

Yhteistyökumppanit Selvityksen toteuttaneet yritykset

www.tamk.fi/~cai/FFFesiselvitys_vv.pdf

Formaatit – pienestä ideasta isoa liiketoimintaa

Toiminnan tavoitteena oli selvittää formaattien markkinoita sekä muuta tietoa mahdollisen formaattitehtaan perustamista varten. Varsinaista liiketoimintasuunnitelmaa ei tehty, vaan selvityksen pohjalta ehdotetaan jatkohanketta, jossa tehdään varsinainen liiketoimintasuunnitelma budjetiteineen.

Idea Formaattitehtaasta sai paljon julkisuutta ja erilaisia formaattiehdotuksia esitettiin jo useita.

Ideat hautomoon kasvamaan

Selvityksen mukaan formaattitehtaalle jollain tavoin toteutettuna on tarvetta.

– Ensisijaisesti tarvittaisiin hautomotyyppinen tila, mihin ideansa voi kiikuttaa ja mistä saa neuvontaa ja tukea idean eteenpäin viemiseen ja suojaamiseen, **Markku Veima** toteaa. – Tämän voi toteuttaa myös yksityinen yritys.

Suomessa formaattien kehittämisessä on jo päästy hyvään alkuun.

– Formaattit sopivat siksikin suomalaisille, että kielirajaa ei ole. Formaatti toteutetaan aina paikallisella kielellä. Kyse on vain ideasta, niinkin yksinkertaisesta kuin esimerkiksi Onnenpyörä. Pienestä ideasta voi tuloksena olla todella isoa liiketoimintaa, Veima muistuttaa. ■

Esiselvitys löytyy sivulta
www.tamk.fi/~cai/FFFesiselvitys_vv.pdf

FAKTA

Hanke Esiselvitys alakohtaisista kehitys- ja innovaatiotarpeista luovassa taloudessa

Toteuttaja Åbo Akademi / MediaCity

Vastuuhenkilö Kimmo Rautanen / Lasse Norrgård

Yhteistyökumppanit HSE-pienyrityskeskus/musiikki ja design (Uusimaa), Hermia / Neogames/pelit (Tampereen seutu), JYKES Oy/viestintä ja liikunta (Jyväskylä) ja Oulunseutu yrityspalvelut/arkkitehtuuri (Oulu)

www.mediacity.fi

www.luovasuomi.fi

Luovien alojen tuotekehitykseen tarvitaan täsmäkoulutusta ja uusia rahoituskeinoja

Luovien alojen merkitys kansantaloudellemme kasvaa jatkuvasti. Kenttä on monimuotoinen, tarpeet ovat erilaisia, yhteistä on nopea kehitys, joka vaatii jatkuvaa innovointia. AR-MADA-ideakirkastamon tavoitteena on tukea luovien alojen innovaatio- ja kehitystoimintaa. Esiselvityksellä haettiin tietoa, mitä konkreettisia kehitys- ja innovaatiotarpeita luovilla aloilla toimivilla yrityksillä ja muilla toimijoilla on niin alueellisesti kuin kansallisesti ja miten niihin parhaiten vastataan.

– Suurin tarve on saada yritystoiminnan alkupään, ideoinnin, rahoitus kuntoon. Tämänhetkiset rahoitusinstrumentit eivät hitaina ja raskaina tue tätä, MediaCityn ohjelmapäällikkö **Lasse Norrgård** sanoo.

– Toinen erittäin tärkeä asia on lisätä täsmä-

koulutusta. Yrittäjät puhuvat aivan liikaa pelin kanssa, ulkopuolista asiantuntemusta olisi saatava kehitystyöhön mukaan alusta lähtien. Konsulttipalveluja on saatavissa, mutta oikean konsultin ja sisällön yhdistäminen on sekin haasteellista. Myös yritysten verkottuminen on tärkeätä, hyvät toimintamallit yritysten verkottamiseen, vertaistuen ja kokemuksen jakamiseen, kannattaa laittaa jakoon.

Uusia mahdollisuuksia pelialalla

– Pelialan liiketoimintaympäristö on oleellisesti muuttunut. Uusien digitaalisten jakelukanavien vuoksi pelinkehittäjien kannattaa kehittää uutta iipeetä ja säilyttää oikeudet itsellään. Tärkeintä on luoda pelejä useille eri alustoille ja jakelukanaviin, käyttää crossmediaa myös markkinoin-

tivistinnässä ja tehdä yhteistyötä yli pelialan rajojen, Neogamesin johtaja **KooPee Hiltunen** tietää.

– Pelit eivät enää ole pelkkiä pelejä vaan palveluita, joiden merkitys Suomen kansataloudelle voi olla hyvinkin suuri. Esimerkiksi RedLynxin Trials HD:tä, joka julkaistiin elokuussa, on myyty reilusti yli kolmesataatuhatta. Pelialan arvostetuin verkkojulkaisu Gamasutra on valinnut pelin Vuoden peliksi. Tätä voidaan verrata Yhdysvaltojen televisio-tuotantojen Emmy-palkintoon. RedLynx on yrityksenä toiminut jo pitkään ja se teki pelin omalla riskillään, mutta aloittavat yritykset tarvitsevat joustavaa tukea tuotekehitykseensä.

(IP, immateriaalioikeudet, aineettomat oikeudet, intellectual property rights)

-
- **“Nykyiset kehittämis-**
- **prosessit ovat liian jäykkiä ja**
- **hitaita yritysten tarpeisiin.”**
-

Tutustu suosituksiin

Esiselvitys toteutettiin verkkokyselynä sekä syvähaastatteluina. Selvityksen perusteella luovilla toimialoilla on selkeä tarve kehittää ideointi- ja tuotekehitysprosesseja alakohtaisesti ja myös eri alojen välillä verkottumalla. Eroja tuotekehitys- ja ideointiprosesseissa eri alojen välillä ei niinkään ollut, erot olivat lähinnä eri yritysten välillä. Ideointiin ja tuotekehitykseen tarvitaan lisää tukea, uudentyypisiä rahoitusinstrumentteja, sparrausta ja asiantuntijapalveluita, täsmäkoulutusta sekä erilaisten verkostojen luomista.

Monialaisuuden mahdollistavia ja sitä hyväksi käyttäviä menetelmiä on nostettava esiin ja kehitettävä edelleen. Suositukset löytyvät julkaisusta ”Esiselvitys luovien alojen innovaatio- ja kehitystarpeista”, ne on ladattavissa verkostomm. MediaCityn ja Luovan Suomen sivuilta. ■

Raportit tema-alueittain:
www.mediacity.fi
www.luovasuomi.fi

Keski-Euroopan markkinoille mennään rohkeilla kokeiluilla

Nature Craft Varsinais-Suomi ja Satakunta -es selvityshankkeessa tavoitteena oli löytää var sinaissuomalaisia ja satakuntalaisia Keski-Eu roopan markkinoista kiinnostuneita mikro- tai pk-yrityksiä mukaan mahdolliseen kolmivuoti seen jatkohankkeeseen. Infotilaisuuksien sekä viennin asiantuntijan tekemien yritysten yri tys- ja tuoteselvitysten jälkeen valittiin mukaan Varsinais-Suomesta 21 yritystä ja Satakunnasta 22 yritystä. Yritykset saivat tietoa tuotteidensa soveltuvuudesta kohdemarkkinoille sekä ohja usta tuotteiden kehittämiseksi. Satakuntalaisille Juureva-käsityömalliston tekijäyrityksille luotiin lisäksi tavoitteiden mukainen kansainvälinen myyntinäyttelykonsepti Keski-Euroopan markki noille.

FAKTA

Hanke Nature Craft Varsinais-Suomi ja Satakunta
Toteuttaja Turun yliopiston täydennyskoutsu keskus

Vastuuhenkilö Kari Seppälä / Kaija Roiha
Yhteistyökumppanit Turun yliopiston Porin yksikön kulttuurituotannon ja maisematutkimuksen laitos

www.tkk.utu.fi/alueosasto/kv/naturecraftvs.html

www.naturecraft.fi

Yrittäjät toivovat asiantuntija-apua ja ver taistukea

Keväällä 2009 selvitettiin, mitä yritykset tarvitse vat ja haluavat, jatkohankkeen tarkoitus on tuo da yrityksille enemmän konkreettista apua.

– Nyt olemme verkostoituneet lähialueen yrittäjien kanssa. Jatkossa toivon tukea ensisijai sesti vientiin, lähinnä Eurooppaan, Japanin vien ti sujuu. Kontakteja, käänösapua, konkreettista apua lomakkeiden kanssa, yhteistyössä mukana oleva **Johanna Kuivanen** Johanna K. Designistä sanoo.

– Tarvetta on myös liiketoiminnan kehittämi seen yleensä, yrityskuva, tuotekehitys ja tuotan to. Itse ei näe omaa tuotettaan ja sen mahdolli suuksia kunnolla, olisi hyvä nähdä koko paketti kokonaisuutena ja keksiä keinot, millä tuotanto pidetään Suomessa. Parhaimmillaan tuki on asiantuntija-apua kasvotusten sekä kokemusten vaihtoa toisten yrittäjien kanssa.

-
-
- **"On tehtävä rohkeita kokeiluja.**
- **Muuten ei saa selville mikä**
- **keskieurooppalaisilla markkinoilla**
- **menee kaupaksi."**
-
-
-
-
-

*”Wäinöt” matkalla
Keski-Eurooppaan,
Johanna K Design.*

Lisätietoa jatkohankkeesta sekä Nature Craft -hankkokokonaisuudesta www.tkk.utu.fi/alueosasto/kv/naturecraftvs.html
www.naturecraft.fi

Tuotekehitystä koemarkkinoinnin avulla

Esiselvityksen jälkeen yrityksiä päästään tukemaan konkreettisesti jatkohankkeen tuella. Tarkoituksena koemarkkinoida tuotteita joulutoreilla Saksassa, Itävallassa ja Luxemburgissa neljän viikon ajan vuosittain. Lisäksi yritykset osallistuvat erilaisiin tapahtumiin ja myyntinäyttelyihin. Varsinaisena päämääränä on saada tuotteille jälleenmyyjät Keski-Eurooppaan. Yrittäjät saavat kaikista markkinointitapahtumista palautetta tuotteidensa edelleen kehittämiseksi. Lisäksi yrityksiä tuetaan oman sähköisen toimintaympäristön kehittämisessä.

– Kaikkein tärkeintä on jatkossa kehittää tuotteet vastaamaan keskieurooppalaisten makutottumuksia ja hinta/laatu –tasoa. On tehtävä rohkeita kokeiluja. Muuten on vaikea saada selville, mikä menee kaupaksi, projektipäällikkö **Kaija Roiha** Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksesta sanoo. ■

FAKTA

Hanke Luovien alojen tietoperustan kehittäminen

Toteuttaja Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissäätiö Cupore

Vastuuhenkilö Ritva Mitchell / Anna Kanerva

Yhteistyökumppanit Finpro ry, asiantuntijat, Luova Suomi

www.luovasuomi.fi

Tavoitteena luovia aloja seuraava observatorio

Tutkimus- ja erityisesti ennakoitietiedon tarve luovilla aloilla on merkittävä. Luovien alojen ammattilaiset ja yrittäjät, kehittäjät, kouluttajat ja päättäjät tarvitsevat ajankohtaista ja täsmennettyä tutkimustietoa sekä tilastoja toimintansa kehittämiseksi, luovien alojen aseman vahvistamiseksi ja tulevaisuuden haasteisiin varautumiseksi. Osana Luova Suomi –hanketta ja sen valmistelua on selvitetty laajasti kansallista ja kansainvälistä tutkimusta ja selvityksen pohjalta on saatu käsitys tietoperustan puutteista.

– Seuraavaksi Luovassa Suomessa selvitetään muun muassa digitalisoitumisen vaikutuksia luovien alojen liiketoimintamalleihin ja jakeluketjuihin sekä julkisen hallinnon toimen-

piteitä, niiden vaikutuksia ja toimenpiteiden kehittämistarpeita luovilla aloilla, tutkija **Anna Kanerva** Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämssäätiö Cuporesta kertoo.

– Keskeisenä haasteena tietoperustatyössä on tiedontuotannon epäsystemaattisuus ja johdonmukaisuuden puute. Yksittäisiä selvityksiä ja strategioita on paljon, mutta tieto ei kumuloidu, koska määritelmät ja tutkimustavat vaihtelevat. Luovassa Suomessa pyritään tulevaisuudessa työskentelemään tiedontuotannon systematisoimiseksi yhteistyössä muiden tietotyötä tekevien tahojen kanssa. Tavoitteena on, että saamme yhdessä luotua Suomeen luovia aloja seuraavan observatorion.

Tarvelähtöistä uutta tietoa

Valmistelun aikana tuotettiin tarvelähtöisesti uutta tietoa liittyen etenkin luovien alojen yritystoiminnan trendeihin ja uusiin ansaintamahdollisuuksiin. Lisäksi koottiin yhteen olemassa olevaa tietoa uusiksi kokonaisuuksiksi sekä luotiin koottu käsitys luovilla aloilla käytetyistä ennakointimenetelmistä ja ennakkoinnin mahdollisuuksista. Finpro sovelsi kehittämäänsä Trend Pulse -työkalua ensimmäistä kertaa luoviin toimialoihin.

Luova Suomi jatkaa edelleen luovien alojen tietoperustan ja ennakkointitiedon syntymisen vahvistamista. ■

Valmistuneet selvitykset:

- Kansainvälisen bibliografian toteutus Luovan Suomen verkkosivuille
- Finpron 'Trend Pulse for Creative Industries', luovien alojen trendien ennakointi, kohdemaina erityisesti Intia, Japani, Korea, Tunisia, Ranska ja Saksa
- Selvitys kuvataidemarkkinoiden ansaintalogiikasta ja uusista liiketoimintamalleista (Kira Sjöberg)
- Selvitys taidetaustaisen osaamisen hyödyntämisestä yritysten kilpailukyvyyn vahvistamisessa (Eija Mäkirintala)
- Selvitys luovien alojen ennakkoinnista ja skenaarioiden rakentamisesta (Ilkka Heiskanen)
- Selvitys Kaapelitehtaasta luovan toiminnan keskittymänä

Edellä mainitut sekä uudet selvitykset ja bibliografia löytyvät Luovan Suomen sivuilta www.luovasuomi.fi.

FAKTA

Hanke Musiikkiviennin liiketoiminnan strateginen kehittäminen 2009

Toteuttaja Sibelius-Akatemia

Vastuuhenkilö Sanna Takala

Yhteistyökumppanit Music Export Finland, Suomalaisen musiikin tiedotuskeskus Fimic, Shanghai EXPO 2010 Suomen organisaatio
www2.siba.fi/taydennyskoulutus/

Musiikkiklusterin strategiatyö tärkeätä viedä käytäntöön

Esiselvityksen tavoitteena oli kehittää musiikkiviennin tueksi entistä vahvempi tietopohja strategiatyötä varten sekä tuloksellisempi musiikkialan yrityksiä palveleva yhteistyöverkosto koulutus- ja kehittämispalveluille. Tavoite oli myös tarjota musiikkialan ammattilaisille uusia suoria kontakteja Kanadan ja Kiinan musiikkialan toimijoihin. Toiminnan tuloksena suomalaisilla musiikkiyrityksillä on käytössään musiikkialan kokonaisuutta sekä musiikkivientiä käsittelevää tietoa, joka tukee heitä kansainvälisen liiketoimintansa kehittämisessä.

Musiikkitoimialan viennin kasvu ja kehittyminen riippuu alan toimijoiden tiiviimmästä sekä sektorirajat ylittävästä yhteistyöstä. Myös toimialan yhä kiihtyvä rakennemuutos lisää tarvetta jatkaa musiikkiviennin strategiatyötä.

”Musiikkiklusterin merkitys kansantaloudellemme on 800 miljoonaa euroa. On tärkeää, että joku ottaa vastuun strategian eteenpäinviennistä, valintojen tekemisestä ja toteutuksesta.”

– Oleellisinta on nyt, että strategiatyötä jatketaan. Olemme selvittäneet toimijoita, tunnuslukuja ja kipukohtia. Nyt on vietävä strategiatyötä eteenpäin. Musiikkialan liiketoiminnan kannalta varsinkin on oleellista millaisella kokoonpanolla julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyötä tehdään, projektipäällikkö **Sanna Takala** Sibelius-Akatemias-ta toteaa.

Samaa mieltä on hankkeessa aktiivisesti mukana ollut Musexin (Music Export Finland) johtaja **Paulina Ahokas**.

– Kokonaisstrategian kirjoittaminen sekä implementointi on musiikkialan kilpialuevyydelle erittäin tärkeä tekijä. Musiikkialalla ei ole ollut yhteistä toimintapolitiikkaa, kokonaisuusmusiikkistrategiaa, jossa kaikki alan toimijat ovat mukana. Tämä oli ensimmäinen kerta kun koko arvoketjun toimijat peruskoulutuksesta puolijulkisten ja julkisten sektoreiden toimijoista yksityisen sektorin yrittäjiin istuivat saman pöydän ääreen tekemään yhteistyötä musiikkialan strategian pohjaksi. Selvitimme ansaintaketjun toimijat, keskeiset kansalliset ja globaalit trendit, saimme kaikki oleelliset toimijat mukaan ja sitoutumaan toimintaan. Työ saatiin hyvin käyntiin ja nyt on tärkeätä, että joku ottaa vastuun strategiatyön jatkamisesta sekä rahoituksesta. Design-sektorilla TEM on vahvasti mukana kokonais-

strategisessa työskentelyssä. Musiikkialalla tarvitaan TEMin lisäksi myös opetusministeriön panos.

Jutta Jaakkola, Executive Director Fimicistä (Finnish Music Information Centre) korostaa, että strategiatyö on tehtävä musiikkialan ehdoilla.

– Varmasti kaikki luovan alan sektorit tarvitsevat omat strategiansa, mutta mistä lähtökohdista, se on jokaisen toimialan päätettävä itse, sitä ei voi sanella ulkopuolelta. Musiikkialalla seuraavan liikkeen tulee olla keskeisten joukkojen kokoaminen ja pohjittaminen, miten strategiatyöskentelyssä edetään ja minkä instanssin johdolla. Työn on edettävä musiikkialan ehdoilla, sitä palvelevaksi ja myös alaa itseään eikä pelkästään ministeriöitä ohjaavaksi.

Uusia ideoita myös musiikkialan tuotekehitykseen

Paulina Ahokkaan mukaan esiselvityshanke oli hyvä ja tärkeä instrumentti neljälle hyvin erilaiselle toteutukselle joille kaikille oli akuutti tarve.

– Strategiatyön lisäksi myös muut tulokset olivat merkittäviä. Kanadadalaisten asiantuntijoiden benchmarkkaus toimivista investointi- ja rahoitusjärjestelmistä on jo vaikuttanut toimijoiden ja myös ministeriöiden tasolla, vaikka hallinnolliset muutokset tietysti ovat hitaita. Ammattilaistapahtumassa tuotetut 100 uutta ideaa musiikkialan tuotekehitykseen julkaistiin sekä painettuna että netissä, näin suppean seminaarin tulokset saatiin leviämään laajemmalle. Löysimme myös uusia ajatuksia ja avauksia nimenomaan vuorovaikutteiseen toimintaan, ei vain vientiin, Kiinan ja Japanin kanssa. Tämä toiminta on jatkunut hankkeet päättymisen jälkeenkin, Ahokas sanoo.

Työn tulokset ovat koko musiikkitoimialan käytettävissä. Niitä hyödynnetään myös Musexin ja Fimicin musiikkiviennin kehittämistoiminnassa sekä Sibelius-Akatemian koulutuspalveluiden kehittämis- ja pilotoitinyössä. ■

Selvitykset ja julkaisut

- 1 Strategiaselvitys musiikkivientiliiketoiminn tilanteesta, tarpeista, tavoitteista ja toimintamalleista
- 2 Is this it –julkaisu tuotteistamisen uusista malleista musiikkiliiketoiminnassa ja viennissä
Selvitys ja konseptointiraportti Kiinan musiikkimarkkinoista ja ns. Ilmasilta-näkökulmasta
- 3 (kuten yhteistyö Finnairin kanssa)
- 4 Musiikkialan rahoituksen ja investointien seminaari ja Kanadan mallin benchmarkkaus

**Selvitykset löytyvät osoitteista www2.siba.fi/taydannyskoulutus/
www.luovasuomi.fi**

FAKTALAATIKKO

Hanke Nuorta ei jätetä

Toteuttaja Sosiaalikehitys Oy

Vastuhenkilö Antti Pelto-Huikko

Yhteistyökumppanit 13 tavoite 3-alueen kuntaa

www.sosiaalikehitys.com

Hyöty suoraan kohderyhmälle – nuorille töitä

'Nuorta ei jätetä' keskittyi tukemaan nuoria suoraan eikä vain välillisenä kohderyhmänä. Nuorille pilotti oli merkittävä osoitus siitä, että heitä ei ole taantumassa jätetty vain markkinan armoille. Työllistämispilotin tulokset olivat merkittäviä myös yksittäisille kunnille.

– Toiminnan paras anti oli konkreettisissa tuloksissa, työllistetyissä nuorissa ja siinä, että monialaisen yhteistyön henki jäi elämään kuntiin. Kunnat olivat vaikean tehtävän edessä taloudellisessa taantumassa.

Lyhyt aika ei kuitenkaan antanut mahdollisuutta jossitteluun, työhön ryhdyttiin heti ja kahdessa kuukaudessa saatiin loistavat tulokset. Kunnat olivat tyytyväisiä havaitessaan, että se onnistuu kun vain tehdään, **Antti Pelto-Huikko** Sosiaalikehitys Oy:stä sanoo.

– Tämä ei vielä riitä, nuorisotyöttömyyden kasvu jatkuu. Valtakunnallisen jatkohankkeen rahoitus on kuitenkin epävarmaa, rakenteet eivät taivu. Kunnilla on tahtoa maksaa osansa, budjetteihin on tehty isoja varauksia, yrityksillä on tahtoa maksaa osansa, nyt pitäisi myös valtion virkamiesten kääriä hihansa ennen kuin

tuloksekas toiminta pysähtyy. Malli ei ole halpa, mutta sitä ei olekaan tarkoitettu pysyväksi vaan viemään pahimman taantumana ohi. Seuraukset nuorten syrjäytymisestä maksavat moninkertaisesti enemmän.

Tukea myös ammatinvalintaan

Tampereen kaupunki lähti mukaan yhteistyöhön tuodakseen edes pientä helpotusta nuorisotyöttömyyteen. Kaupunki työllisti 20 nuorta kaupungin eri yksiköihin. Neljän kuukauden työjakson jälkeen kukaan nuorista ei työllistynyt vakituisesti, mutta osa nuorista sai muutamien kuukausien jatkoestejä samoista yksiköistä.

– Työsuhde näytti suuntaa myös ammatinvalintaan. Työllistetyistä ammatillisen perustutkinnon omaavista nuorista kahdeksan aikoi vaihtaa alaa tai kouluttautua uudelleen, projektipäällikkö **Katariina Ratia** Tampereen kaupungilta kertoo.

– Tällainen toiminta on ollut vaikeina aikoina ehdottomasti kannattavaa. Erityisesti tästä on hyötyä nuorille, mutta myös kaupungille työnantajana. Toimintamallia voisi vielä kehittää mm. organisoinnin ja ohjeistuksen osalta.

Elämyspedagoginen koulutus kiinnostaa

Työllistämisen lisäksi tuotettiin ajantasaista tietoa kuntatoimijoille sekä muille nuorten ohjauksesta ja palveluista vastaaville toimijoille. Koulutuksella pyrittiin tuomaan kuntien luottamushenkilöitä mukaan arvioimaan ja kehittämään nuorten palvelujärjestelmää ja lisätä heidän tietämystään muuttuvasta normistosta, palveluiden nykytilasta ja toteutuksesta sekä ennaltaehkäisevistä toimintamuodoista. Koulutuksella lisättiin myös nuorison ohjauspalveluiden, kuten työpajat, menetelmällistä osaamista. Tätä varten tuotettiin uudenlainen osallistujan omaan elämykselliseen kokemukseen perustuva pedagoginen koulutus. Koulutus sai hyvää palautetta, varsinkin elämyspedagoginen koulutus, ja koulutusta toteutetaan myös jatkossa. ■

Tehdyt selvitykset:

- Nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen toimenpiteiden taloudellisen arvioinnin malli
- Nuorten seurantajärjestelmän mallintaminen
- Ohjaus- ja palveluverkostoa koskeva selvitys
- Kuntien lastensuojelun jälkihuollon toimenpiteiden riittävyttä ja toimivuutta koskeva selvitys
- Ammattistarttien vakinaistamiseen ja niiden laadulliseen toimivuuteen perustuva kokemuseräinen selvitys
- Työpajojen vaikuttavuuden arviointi
- Seurannan tilanne työpajoilla

 Selvitysraportit löytyvät sivuilta
www.sosiaalikehitys.com

-
-
- *“Se onnistuu,*
- *kun vain tehdään!”*
-
-

FAKTA

Hanke Voimavara! Soveltavan teatterin, teatterin yleisötyön ja hoiva-alan yhteistoimintamallien ja osaamisen edistäminen

Toteuttaja Tampereen yliopisto / Tutkivan teatterityön keskus

Vastuuhenkilö Niina Torkko

Yhteistyökumppanit Soveltavan teatterin ammattilaisia, hoiva-alan yrityksiä ja yhteisöjä Tampereella ja Lempäälässä

www.yleisotyo.fi

Innostava hyppy tyhjiyteen

– Soveltavasta teatterista voimavaroja mielenterveyskuntoutukseen

Voimavaran lähtökohtana oli lisätä hoiva-alan henkilöstön luovaa osaamista ja innovatiivisia toimintatapoja sekä luoda uusia sektorirajat ylittäviä yhteistyömalleja luovan ja hoiva-alan välille. Toiminnan tavoitteet toteutuivat erinomaisesti. Hoiva-alan henkilöstön luovuus, innovatiivisuus ja jaksaminen vahvistuivat. Soveltavan teatterin menetelmät ja mahdollisuudet jokapäiväisessä työssä ymmärrettiin hoiva-alan yrityksissä hienosti.

Yritysten edustajat harkitsevat ostavansa tulevaisuudessa palveluita soveltavan teatterin ammattilaisilta. Tämä lisäisi luonnollisesti soveltavan teatterin ammattilaisten mahdollisuuksia myös yritystoimintaan.

Soveltavan teatterin pilottityöpajoissa oli mukana hoiva-alan yrityksiä ja yhteisöjä. Lisäksi luotiin oppimateriaali, jossa esitellään eri toimintamalleja, jotka mahdollistavat luovuuden hyödyntämisen hoiva-alalla yhteistyössä soveltavan teatterin kanssa.

– Olisi hienoa, jos taiteen soveltavien menetelmien käyttö etenisi hyvinvointialan orga-

nisaatioihin siten, että se olisi osa arkipäivän toimintaa, Voimavaran projektipäällikkö **Niina Torkko** toivoo.

– Prosessi on pitkä, mutta jo nyt on asiassa edistytty paljon. Keväällä 2010 alkavassa jatkohankkeessa ”Voimaa taiteesta” kehitetään uusia palvelutuotteita. Koulutuskin on käynnistynyt jo hyvin, muun muassa Laurea AMK kouluttaa taiteen soveltavien menetelmiin erikoistuneita sionomeja, myös taideterapeuttien koulutusta on eri puolilla Suomea.

.....

“Teatterillisella työpajalla on monia mahdollisuuksia hoitomuotona. Se tukee itseilmaisua ja vuorovaikutusta, ongelmanratkaisua, muistia, kielellisiä taitoja, puheen tuottamista ja käsitteiden ymmärtämistä.”

Case Kunnari – rohkea ja tuloksekas kokeilu

Voimavarassa toteutettiin erimittaisia teatterillisiä kokeiluja hoiva-alan yrityksissä ja yhteisöissä Tampereella ja Lempäälässä. Yksi työpaja toteutettiin palvelukeskus Lempäälän Ehtookoto ry:n mielenterveyskuntoutusyksikössä Kunnarissa. Työpajan tavoitteena oli tutkia forum-teatterin toimivuutta työpajatyöskentelyssä mielenterveyskuntoutujien kanssa. Menetelmää käytettiin keskustelun välineenä asiakkaiden oman elämän kysymyksissä.

– Työpaja oli innostava hyppy tyhjyyteen, rohkea kokeilu. Se onnistui äärimmäisen hyvin suhteessa siihen, miten nopeasti toiminta polkaisiin käyntiin. Nopea lähtö saattoi olla eduksikin, uusi asia ei ehtinyt herättää vastustusta vaan porukka lähti mukaan kuin vahingossa, Kunnari

rin vastaava ohjaaja, mielenterveyshoitaja **Leena Falck** arvioi.

– Teatterillisella työpajalla on monia mahdollisuuksia hoitomuotona. Paitsi itseilmaisua ja vuorovaikutusta yleensä, se tukee muun muassa ongelmanratkaisua, muistia, kielellisiä taitoja, puheen tuottamista ja käsitteiden ymmärtämistä.

Työpajatyöskentelyssä syntyneitä oivalluksia ja kokeilun tuomaa uutta voimaa ja uskallusta on yritetty ylläpitää toiminnassa. Niin ohjaajilla kuin asiakkaillakin on halua jatkaa kokeilua vielä tavoitteellisemmin.

– Resurssit eivät valitettavasti riitä. Varsinaisen menetelmän käyttöön tarvitaan ammattitaitoinen ohjaaja. Tarve on kuitenkin aivan selkeä. Tämän tyyppisellä poikkitieteellisellä yhteistyöllä olisi vaikka minkälaisia mahdollisuuksia, Falck toteaa.

Jatkohankkeessa uusia palvelutuoteita

Soveltavan teatterin uusia palvelutuotteita hyvinvointialalla kehitetään edelleen keväällä 2010 alkavassa Voimaa taiteesta –hankkeesta.

Tutkivina, kysyvinä ja kyseenalaistavina luovan toiminnan välineinä draama ja teatteri pystyvät laajentamaan hoiva-alan asiakkaiden käsityksiä omasta elämäntilanteestaan ja hoitohenkilökunnan ajatuksia oman työkenttensä tavoitteista ja merkityksistä. Tulokset vaativat kuitenkin konkretisoitua pitkäjänteistä työtä ja soveltavan teatterin selkeämpää sitouttamista hoiva-alan yhteisöjen toimintaan, periaatteisiin ja päämääriin. ■

Voimavara! –hankkeen raportit sekä lisätietoa jatkohankkeesta Taiteesta voimaa www.yleisotyo.fi

”Yhteistyö toimi innoittajana uudenlaisten arkkitehtonisten eritysratkaisujen kehittelyyn joka edistää arkkitehtuurin käyttäjälähtöisyyttä sekä rakennuksen arkkitehtonista arvoa.”

Käyttäjälähtöinen suunnittelu on investointi hyvinvointiin

Hankkeessa Hamkin muotoilun koulutusohjelma, Wetterhoff toteutti uutta käyttäjälähtöistä ja ihmistä lähellä olevaa muotoilua, jossa korostuu vuorovaikutteisuuden merkitys. Toiminnassa korostui yhteistyö eri alojen asiantuntijoiden, yritysten ja oppilaitosten sekä luovan ja hyvinvointialan välillä. Tuloksena syntyi aidosti käyttäjää palvelevia, esteettisesti kiinnostavia ja toiminnallisia yksityiskohtia sisältäviä tuotteita ja palveluita hyvinvoinnin alalle.

Yhteistyötä tehtiin rakenteilla olevan kehitysvammaisten Resurssikeskus Virvelinrannan kanssa. Kehittämiskohteina olivat tekstiilit ja vaateukselliset tuotteet, mm. hoitoa ja päivittäistä selviytymistä edistävät vaatteet kehitysvammaisten käyttöön, sisustus ja käyttök tekstiilit rauhoittumiseen, virikkeellisyyteen ja opastukseen, sekä Resurssikeskuksen päärakennuksen arkkitehtoniset ja tilalliset elementit. Haasteena oli vähentää tilojen laitospaisuutta ja muotoilla aikuiselle kehitysvammaiselle arvokas ja kodinomainen ympäristö.

Haastavaa, innostavaa ja tuloksellista yhteistyötä

– Tämä on ollut niin opiskelijoille kuin yrittäjillekin hieno kokemus. Käyttäjä on muotoilijalle erittäin haastava, työ avaa näin opiskelijallekin muotoilun toimintakenttää eri tavalla, Hämeen

ammattikorkeakoulun opettaja, hankekoordinaattori **Annikki Rosberg** sanoo.

– Toimintaa kannattaa ehdottomasti jatkaa. Tulokset ovat olleet hyviä, mutta muotoilu jatkuvana prosessina vaatii myös käyttäjäpalautteen.

Hamkin opiskelijoiden ja yrittäjien välillä yhteistyö Resurssikeskuksessa jatkuu tällä hetkellä ilman hankerahoitusta tukiasuntojen ja pienempien tuotteiden kehittämisessä.

Käyttäjäpalautetta on tähän mennessä saatu kehitysvammaisten vaatteista. Vammaisten hoitajien ja omaisten hyvän palautteen johdosta ryhmä valmistumassa olevia muotoilun opiskelijoita selvittää Tuli -ohjelman rahoituksella mahdollisuutta perustaa oma yritys kehitettyjen tuotteiden tuottamiseksi niitä tarvitseville.

FAKTA

Hanke Wellbeing-toimialan kapasiteetin kehittäminen

Toteuttaja Sosiaalikehitys Oy

Vastuuhenkilö Anu Saarinen

Yhteistyökumppanit Hämeen ammattikorkeakoulu, European Pro Clusters Associationin EPROCA, Hämeen maakuntaliitto, Kehittämiskeskus Oy Häme, Hämeen matkailu / Hämeen Messut, Resurssikeskus Virvelinranta, n. 20 alueen yritystä

*Antti Korkeilan
Naamio-teos
painokankaana*

Opiskelijoiden suunnittelemat tekstiilit tu-
lostettiin Printscorpiossa, joka on yksi hankkee-
seen osallistuneista yrityksistä.

– On positiivista, että oppilaitokset tekevät
yhteistyötä yritysten kanssa ja että opettajat ja
opiskelijat tulevat paikanpäälle tutustumaan
yrityksen toimintaan ja tuotantotekniikoihin.
Varsinkin opettajilla pitäisi olla enemmän ai-
kaa tutustua käytännön työhön, toimitusjohtaja
Tommi Helminen Printscorpiosta sanoo.

– Yhteistyön kaupallinen hyöty näkyy pidem-
mällä jännteellä. Alan tulevaisuus on nuorissa,
uusista innovaatioista voi tulla menestyksiä ja
näin myös alan työpaikat lisääntyvät.

Toimintamalleja voi muokata eri tilanteisiin

Wellbeing-toimialan (luova, hyvinvointi, matkai-
lu, osaaminen) kapasiteetin kehittämisen tarve
on tullut ilmi useissa selvityksissä. Yhteiskun-
nan ja työmarkkinoiden toiminta edellyttää toi-
mijoiden yhteistyötä ja kapasiteetin tehokasta
käyttöä.

Työn aikataulu oli haasteellinen, mutta tavoit-
teet toteutuivat hyvin. Toimiala sai asemaansa ja
kilpailukyönsä vahvistavaa näkyvyyttä. Luovan
ja hyvinvointisektorin toimijoiden osaaminen ja
yhteistyö vahvistui ja sai konkreettisia ja pysyviä
muotoja. Toimialan yrittäjille suunnattujen toi-
menpiteiden kautta myös kansainvälistyminen

nähdään selkeästi mahdollisuutena.

Aikaansaatuja toimintamalleja voidaan muo-
kata ja ottaa käyttöön myös muilla alueilla. ■

Kuusi toteutettua kokonaisuutta:

1. Selvitys toimialan professuurin mahdollisuuksista ja edellytyksistä
2. Yhteiset toteutukset työelämän ja oppilaitosten sekä luovan ja hyvinvointialan välillä, esimerkiksi multisensorisia tiloja ja julkisivuratkaisuja, seinä- ja käyttötekstiilejä sekä toiminnallisia vaatteita
3. Selvitys alan kansainvälistymisestä Kanta-Hämeen maakunnassa > wellbeing-toimialalla kansainvälistyminen voi tuoda lisäarvoa liiketoimintaosaamiseen ja uudenlaisten toimintakonseptien kehittämiseen
4. Analyttinen selvitys maakunnan toimijoiden kansainvälisistä verkostoista ja tulevaisuuden visioista
5. Suunnitelma ja valmistelut kulttuurin, matkailun ja hyvinvointisektorin kansainvälisestä klusterifoorumista, Competitiveness Forum > toteutus on tuonut toimialalle kansainvälistä näkyvyyttä ja tunnettuutta sekä vahvistanut yhteyksiä
6. Luovilla aloilla käytössä olevan yritys- ja innovaatiopalvelumallin pilotointi hyvinvointisektorilla > tärkeimmät kehittämisalueet liiketoimintaosaamiseen liittyvät asiat

Raportit löytyvät osoitteesta:
www.sosiaalikehitys.fi

Luovien alojen kansainvälistyminen vaatii rahaa, verkottumista ja agenteja

Luovilla aloilla on runsaasti hyödyntämätöntä kansainvälistymispotentiaalia. Sen realisoitumista voitaisiin edesauttaa oikein kohdennetuilla tukimuodoilla. Valtaosalla luovien alojen yrityksistä on positiivinen asenne, intoa ja halua kansainvälistymiseen, mutta niiltä puuttuu resursseja ja osaamista. Yritystuen tulisi olla sekä konkreettista rahoitustukea että osaamisen kehittämiseen tähtäävää tukea.

Rahaa ja verkostoja

Rahoituksella on luovien alojen kansainvälistymisessä merkittävä rooli. Tietoa rahoitusmuodoista ja hakumenettelyistä sekä itse rahoitusta on kuitenkin niukasti saatavissa. Markkinalähtöiseen rahoitukseen ei ole vakuuksia, julkinen rahoitus puolestaan on räätälöity tuotantotyri-

tyksille eikä luovien alojen yritysten tuottoa aina pystytä ennustamaan.

Rahoitustuen lisäksi myös verkostojen ja yhteistyön parempi hyödyntäminen on yksi ratkaisu kansainvälistymisen edistämiseen.

– Selvityksessä korostui vahvasti myös kansainvälisen markkinan rajapinnassa toimivan väliportaana merkitys. Tarvitaan agenteja tai managereja, jotka avaavat tietä useammalle yritykselle yhtä aikaa, tutkimusjohtaja **Jari Handelberg** HSE Pienyrityskeskuksesta sanoo.

– Väliporrasta tarvittaisiin myös yrityksen ja rahoituskentän rajapintaan, luovien alojen yrittäjät ja rahoittajat eivät ole löytäneet yhteistä ymmärrystä. Yrittäjien mielestä rahoittaja ei ymmärrä toiminnan erityisluonnetta, rahoittaja puolestaan on sitä mieltä, että yrittäjältä puuttuu näkemys liiketoiminnan kannattavuudesta.

Yhteistyötä myös ministeriöiden välillä

Rahoituksen ja verkostoitumisen lisäksi kehittämiskohteiksi nousivat tuotteistaminen ja markkinointi, kansainvälistymispalveluiden selkeyttäminen ja keskittäminen sekä työkalujen kehittäminen kansainvälistymisestä kiinnostuneiden yritysten tunnistamiseen.

– Kaiken kaikkiaan luovien alojen yritysten tukeminen ja luovan talouden kehittäminen edellyttää laajaa politiikan yhteensovittamista eri toimijoiden, kuten esimerkiksi eri ministeriöiden välillä, Handelberg toteaa.

FAKTA

Hanke Luovien alojen yritysten kansainvälistymisen ja rahoituksen selvityshanke

Toteuttaja HSE Pienyrityskeskus

Vastuuhenkilö Jari Handelberg

Yhteistyökumppanit MediaCity / Åbo Akademi sekä esimerkkiyritykset

Galleria Anhava, PES-arkkitehdit, Tero Saarinen Company, Huippu Design Management, Anima Vitae, Rabbit Films, Remedy ja Nightwish

www.pyk.hkkk.fi/luovatjulkaisut

www.taivex.fi

Selvitys tukee kansainvälistymisen kehittämistä

Toiminta tuotti laajan kokonaiskuvan luovien alojen kansainvälistymisen tilasta ja mahdollisuuksista Suomessa sekä tukipalveluiden käytöstä ja käyttökokemuksista. Selvitys on osa Senior Management Exchange (nyt Taivex) -han-

ketta, johon Helsingin pienyrityskeskus tuottaa kansainvälistymistä tukevan koulutuksen. Selvitys tukee myös laajemmin alan yritysten kansainvälistymisen kehittymistä ja uusien kehittämistoimenpiteiden suunnittelua. ■

Raportti ja yritystarinat:

www.pyk.hkkk.fi/luovatjulkaisut

Kansainvälistymiskoulutus: www.taivex.fi

Yrityscaseista poimittua

"Kuvataiteessa on rahaa ja potentiaalia valtavasti. Vienti vaatii kuitenkin sinnikkyyttä ja pitkäjänteistä työtä. Alan kulumakenteen ja myytävien tuotteiden yksilöllisyyden vuoksi tämä on menestyvillään yrityksillä melko lailla kädestä suuhun –hommaa. Kansainvälistymiseen pitää saada lisätukea. Uusia ja vanhoja toimijoita pitäisi tukea rinnan, sillä vanhat voivat auttaa uusia alkuun,"

Case Galerie Anhava / Ilona Anhava

"Meilläkin instituutiot ovat olleet kansainvälistymisen tulppana enemmän kuin hyödyksi. On totuttu ottamaan aina ensiksi yhteyttä suuriin instituutioihin, koska niitä pidetään objektiivisina tahoina ja yrityksiä subjektiivisina. Instituutiot eivät kuitenkaan välttämättä pysty palvelemaan, kuten pitäisi."

Case Huippu Design Management/Laura Sarvilinna

"Suomeen tarvitaan iso kärkihanke, jolla varmistetaan suomalaisen kulttuuriviennin läpimurto maailmalle. On aika toimia ja rakentaa kontaktit maailmalle sekä hankkia tietotaito, jolla tulevaisuudessa kulttuuria viedään."

Case The Duesons / Rabbit Films / Jarno Laasala

"Pelit myyvät maailmanlaajuisesti paremmin kuin koskaan. Suomalaisilla on hyvät mahdollisuudet jatkossakin alalla. Yhdysvalloissa ja Japanissa kehitetään laitealustoja, Suomessa ja Euroopassa voi syntyä sisältöjä. Sisällöillä syntyy suurin lisäarvo."

Case Remedy Entertainment / Matias Myllyrinne

"Tällä alalla pitäisi antaa mahdollisuuksia yrittää. Moni käsittää, että yrittäjyys orjuuttaa tekemään töitä naulittuna paikoilleen kellon ympäri. Mutta minulle tämä on ollut erittäin vapaa työnteon muoto. Yrittäminen on antanut paljon vapautta ja vastuuta. Voi itse päättää, milloin tekee mitään."

Case Nightwish /Jukka Nevalainen

"Vaikka bisnesmaailman vienti- ja tuote-sanat kuulostavat vierailta, se ei haittaa niin kauan kuin oma moraali, tuotteistuksen tavoitteet ja palvelun perusajatus ovat linjassa keskenään. Tanssi ei ole mikään kertakäyttöelämys."

Case Tero Saarinen Company /Tero Saarinen

"Arkkitehtuurissa mennään kulttuuri kärkenä ja teknologia seuraa. Viemme merkkejä kulttuurista, sen vanavedessä voi myydä muitakin suomalaisia tuotteita."

Case PES-Arkkitehdit / Pekka Salminen

"Mentoreiksi pitäisi saada sitoutumaan osaajia ja tähtiä maailmalta. Valtiovalta voisi toimia tässä yhteydenottajana. Kehittää voisi myös laadukasta uskottu mies tai nainen –toimintaa niin, että neuvoja voisi kysyä kansainvälisen yrityksen osaajilta. Heiltä saisi toisen näkökulman kuin omassa arjessa pyöriessä saa."

Case Anima Vitae / Petteri Pasanen

Case-yritystarinoiden tekstit Päivi Kapiainen-Heiskanen

Pohjoismaat ja Baltia –Inspiraatiota ja osaamista vientiin

Toiminnan tavoitteena oli luoda parempia edellytyksiä suomenruotsalaisen kulttuurikentän toimijoille kulttuurivientiin ja vaihtoon mm. parantamalla toimijoiden ja tuotantojen näkyvyyttä, kehittämällä toimintaa tukevaa materiaalia ja työkaluja sekä dokumentoimalla toteutunut tuotanto ja rahoitus. Kohdealueena olivat Pohjoismaat, Baltia ja Luoteis-Venäjä.

Toiminnan tuloksena saatiin aikaan proto verkkoportaalista kulttuuriviennin ja -vaihdon tukemiseen, taiteilijoiden ja tuottajien portfoliomalli, esitteitä ja raportteja koskien pohjoismais/balttialaista kulttuurivaihtoa ja -vientiä ja yhteistyötä kulttuurin ja elinkeinoelämän välillä, materiaalien ja näytelmien käännöksiä sekä sel-

vitys ammattikorkeakoulu Novian ja Produforumin yhteistyömallista. Suomenruotsalaisen kulttuurituotannon dokumentointi alusta loppuun inspiroi vientiin ja antaa oleellista tietoa ja hyviä neuvoja.

Tulokset edistävät osaamisen vaihtoa eri alueiden kulttuuritoimijoiden välillä. Tämä muodostaa innovatiivisen alustan lisääntyvälle kansainväliselle ja monialaiselle vaihdolle ja yhteistyölle.

 Lisätietoa ja materiaalit:
www.produforum.fi

FAKTA

Hanke Produforum kulturexport Norden-Baltikum

Toteuttaja Föreningen Luckan i huvudstadsregionen r.f.

Vastuuhenkilö Jessica Lerche

Yhteistyössä Yrkeshögskolan Novia, JOICU, KSF Media, MIR Services, Hangö Teaterträff, Klockriketeatern, Heartpeople, Interprod, ACE Production, Anders Bergman, Oblivia, Finländsk nöjesutveckling rf, Åbo Svenska Teatern, Vingar, Svenska Teatern, Teater Mestola, Ozonteatern, Camilla Hellberg, Cic, Nya Rampen, Arbetsgruppen FORK, Stjärnfall, Korander Co, Teaterhögskolan
www.produforum.fi

Produkter

1. Utveckling an en prototyp för verkställandet av en marknadsförings- och kompetensportal för kulturexport & -utbyte
2. Utveckling av en portfoliomodell för konstnärer och producenter
3. Fotografering an finlandsvenska kulturscener samt bearbetning an bildmaterial för prototypen
4. Manualer, broschyrer & rapporter gällande nordiskt-baltiskt kulturutbyte, kulturrapport och näringsliv
 - Arts & Business, Creative Alliances – a Collection of Cases in the North / Exempel på kreativa allianser i Norden
 - Teatrar i Norden – En inventering av det Nordiska och Baltiska Teaterfältet
 - Kulturexportrapport – Utvecklandet av en trepartsmodell för Nordiskt / Baltiskt samarbete
 - Kulturexportrapport – Anders Bergmans solenergi projekt & Solarsisu
 - Aktörer inom kultur och hälsa i Norden & kartläggning av röstpedagoger i Norden och Baltikum
 - Till Moskva! Handbok för gästspel i Ryssland
 - PIC 1, performance Information Catalogue, engelskspråkig katalog över finlandsvensk scenkonst
 - Festivalförteckningen – en förteckning över konstfestivaler i Finland
 - Brobygge över Finska viken, manual över en pilotmodell för att bygga upp ett nordiskt scenkonstresidens
 - Kulturexportrapport on konceptet Play Me och SPIN, nordiskt musikalikoncept
 - Utveckling, marknadsföring och försäljning av TV-format
 - En konstbok som marknadsföringsmetod inom det tvärkonstnärliga fältet
 - Insamling av material till en producentbank, en databas över service av för kulturproducenter
 - Manual för uppbyggnad av kulturexportprodukt
 - Exportcase E vitas dekor
5. Översättning av pjäser och material inom området Norden, Baltikum och nordvästra Ryssland
6. En utredning där samarbetsmodellen mellan Yrkeshögskolan Novia och Produforum beskrivs

FAKTA

Hanke Taustaselvitys 'Yhteistyömalli oppimis- ja hyvinvointialueen innovatiiviselle peliyrittäjyydelle'
Toteuttaja Jyväskylän yliopisto / Agora Center
Vastuuhenkilö Marja Kankaanranta
www.jyu.fi/tutkimus/hankkeita/agl/esraportti

Living Lab ja fyysinen laboratorio yhdessä tukevat pelialan tutkimusta ja tuotekehitystä

– Aikaisemmissa hankkeissa, esimerkiksi Nordic Serious Games, on jo tullut esille, että hyötypelialan toimijat ovat pääosin hyvin pieniä. Henkilö- ja taloudelliset resurssit ovat rajalliset ja tarpeet esimerkiksi käyttäjätutkimusten, uusien tuotekonseptien arviointiin tai prototyyppien testaukseen ovat usein kertaluonteisia tai kausittaisia, Agora Game Labin johtaja **Marja Kankaanranta** Agora Centerista sanoo.

– Tämän vuoksi pyrittiin selvittämään, missä määrin toimijat näkevät tarvetta näitä toimenpiteitä tukeville yhteisille palveluille, kuten tuotekehitys- ja tutkimuslaboratorio, Living Labs -verkosto, yleinen verkottuminen ja koulutus ja miten palvelut heidän näkökulmastaan olisi hyvä toteuttaa.

Kolmen elementin yhteistyömalli

Tuloksena syntyi yhteistyömalli Keski-Suomen alueen peli-, oppimis- ja hyvinvointialan toimi-

joiden kannalta mielekkäistä sisällöistä, toimintamalleista ja työkaluista. Malli sisältää kolme elementtiä: "elävän laboratorion" verkostosta ja fyysisestä laboratoriosta koostuva tutkimusta ja tuotekehitystä tukeva resurssi, kou-lutusta ja verkostoitumista tukeva toimintamalli sekä edellä mainittuja toimintoja tukeva yhteinen verkkoympäristö, jonka pohjana toimivan alustan toteutus myös käynnistettiin.

Selvityksessä korostuu tutkimuslähtöisen menetelmällisen kehittämisen ja osaamisen merkitys. Living Lab -muotoinen toiminta olisi arvokasta sekä tutkimustiedon käyttöön saattamiseksi että hedelmällisten uusien tutkimuskontekstien hyödyntämiseksi. Tätä täydentäisivät fyysisen pelilaboratorion tuottamat analyysit, testit ja käyttäjätutkimukset. Koulutusta ja verkostoitumista voidaan tukea yleisillä verkostoitumis- ja tiedotustapahtumilla sekä teemaseminaareilla ja workshoppeilla.

Yhteisen tiedon lisääminen tärkeätä

Kankaanrannan mukaan suurin haaste on toimintakentän saaminen tietoiseksi toistensa toiminnasta ja yhteistyön avaamista mahdollisuuksista.

– Sovellusten mahdollisuuksia oman toimialan näkökulmasta ei välttämättä vielä nähdä. Tarvitaan esimerkkejä, inspiraatiota kansalliselta ja kansainvälisiltä Living Lab -alueen toimijoilta, Kankaanranta toteaa.

Yhteistyömalli pyrkiikin edistämään yhteistyötä pelialuetta hyödyntävien toimijoiden, pelialan toimijoiden sekä tutkimustahojen välille. Selvityksen mukaan jatkossa on hyvä edetä myös syventämällä keskeisimpiä teemoja haas-

tattelujen ja keskustelutilaisuuksien avulla.

Kaikkien toimijoiden yhteinen haaste on myös verkkoympäristön käyttäjien aktivointi, miten verkkoympäristö pidetään elävänä ja käyttäjilleen hyödyllisenä.

Hankkeen tuloksia hyödynnetään ja sen keskeisiä teemoja edistetään osana uusia tutkimushankkeita, jotka liittyvät hyvinvointia ja oppimista tukevien teknologisten konseptien kehittämiseen ja tutkimukseen. Mukana toiminnassa on myös useita asiasta kiinnostuneita keskiuomalaisia kuntia, joiden kanssa toteutetaan “elävän laboratorion” periaatteisiin pohjautuvaa tarve- ja käyttäjälähtöistä suunnittelua. ■

**Raportti löytyy
osoitteesta:
[www.jyu.fi/tutkimus/
hankkeita/agl/
esraportti](http://www.jyu.fi/tutkimus/hankkeita/agl/esraportti)**

Luova Suomi on opetusministeriön Luovien alojen yritystoiminnan kasvun ja kansainvälistymisen kehittämisohjelman koordinoiva hanke. Se tarjoaa palveluita luovien alojen kehittäjille, Toiminnan tavoitteena on luovien toimialojen vahvistaminen sekä luovan talouden merkitysten ja mahdollisuuksien ennakointi ja tunnetuksi tekeminen.

Jos sinulla on hyvä ja opettavainen tarina, miten luovia toimialoja voi ja kannattaa kehittää, niin jaa kokemuksesi myös muille!

www.luovasuomi.fi

A Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu
Pienyrityskeskus

 Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

LUOVA SUOMI
CREATIVE INDUSTRIES FINLAND